Prima instanţă: Judecătoria Străşeni, sediul Central (jud. Veaceslav Neguriţa)
Dosarul nr. 2a-4057/23
(2-23068286-02-2a-26102023)

D E C I Z I E

31 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila
Grefier Cristian Adam

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn, împotriva hotărârii Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 9 august 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor comun, încasarea pensiei de întreținere și partajul averii comune în devălmășie,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 12 mai 2023, reclamanta *****, s-a adresat instanţei de judecată cu o acțiune împotriva lui ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor comun, încasarea pensiei de întreținere și partajul averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii, a menționat că la 2 februarie 2018 a încheiat căsătoria cu pârâtul *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă sub nr.2 de către *****.
Din căsătorie au un copil minor _____, născut la _____, care este la întreținerea sa.
Afirmă că căsnicia lor a dat eșec din motivul neînțelegerilor și certurilor, iar de ceva timp ei nu mai locuiesc împreună.
Menționează că în timpul căsătoriei împreună cu soțul a beneficiat de o serie de credite bănești cheltuind sumele creditare în mare parte pe pârât. Contractele de credit din data de 21 octombrie 2021, 28 octombrie 2021, 29 octombrie 2021 și 2 noiembrie 2021 au fost întocmite pe numele reclamantei, astfel din momentul

separării ratele de creditare le achită tot reclamanta, iar la momentul depunerii cererii de chemare în judecată datoria totală constituia suma de 74476,45 lei.
Astfel, consideră inoportun menținerea relațiilor familiale și solicită desfacerea căsătoriei, stabilirea după divorț a domiciliului copilului minor comun *****, născut la *****, cu reclamanta, încasarea pensiei de întreținere de la pârâtul *****, în beneficiul copilului minor comun în mărime fixă de 2000 lei/lunar și a cheltuielilor de judecată și partajarea proprietății comune în devălmășie în a câte ½ cotă parte ideală pentru fiecare soț din suma de 74476,45 lei și anume dispunerea încasării din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a sumei de 37238,22 lei.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 9 august 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a desfăcut căsătoria încheiată între ***** şi ***** (*****) din 2 februarie 2018, înregistrată la *****, sub nr.02 la 2 februarie 2018. S-au scutit ambele părți: ***** și *****, de la plata taxei de stat pentru eliberarea certificatului de divorț. S-a determinat domiciliul copilului minor comun *****, născut la *****, cu mama – *****. S-a încasat de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime 1500 lei/lunar începând cu 12 mai 2023 și până la atingerea majoratului de către copil. S-a partajat averea comună în devălmășie și s-a încasat de la *****, în beneficiul *****, suma de 13964 lei, ce constituie ½ (o doime) din soldul creditelor contractate de ***** la 21 octombrie 2021, 29 octombrie 2021 și 2 noiembrie 2021. În rest, acțiunea s-a respins ca nefondată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la data de 11 august 2023 prin intermediul oficiului poștal, apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 9 august 2023, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere și partajării averii comune, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a încasa de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime de ¼ din veniturile pârâtului, care constau din pensia de dizabilitate și din alte venituri pe care le va obține în viitor, precum și respingerea ca neîntemeiate pretențiile privind partajarea averii comune în devălmășie. La fel, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.
4. La 26 octombrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Iurie Cotruță (f.d.77).

5. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 2 noiembrie 2023, s-a admis cererea apelantului ***** de scutire de la plata taxei de stat pentru examinarea cauzei în ordine de apel, și s-a scutit ***** de la plata taxei de stat pentru examinarea cauzei în ordine de apel integral, în cuantum de 719,20 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn. S-a oferit apelantului *****, un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată redactată pe suport de hârtie. S-a adus la cunoștința apelantului că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d.80-82).
6. Iar la data de 22 noiembrie 2023, avocatul Tamara Boubatrîn, ce acționează în interesele apelantului *****, a prezentat cererea de apel motivată, înlăturând în termen neajunsurile indicate de instanța de apel, dat fiind faptul că încheierea Curţii de Apel Chişinău din 2 noiembrie 2023, a fost recepționată la data de 10 noiembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică (f.d.83).
7. Prin încheierea din 3 ianuarie 2024 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, s-a dispus redistribuirea cauzelor aflate în procedura judecătorului Iurie Cotruță (f.d.95).
8. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov, în mod automat-aleatoriu pe data de 16 ianuarie 2024 (f.d.96).
9. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 16 ianuarie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn (f.d.98).

Argumentele părţilor:

10. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată în partea încasării pensiei de întreţinere în mărime bănească fixă şi partajării datoriilor.

Menționează că în cadrul şedinţei de judecată potrivit cotorului certificatului de dizabilitate şi capacitate de muncă seria *****, se constată că apelantul *****, este încadrat în grad de dizabilitate accentuat, fiind păstrat procentul al capacității de muncă cu 40%. Astfel se constată că apelantul în fiecare lună primește pensia de invaliditate. La fel, din declarațiile părţilor s-a constatat că apelantul *****, primește regulat pensie de invaliditate. Mărimea pensiei de dizabilitate nu a fost stabilită pe motivul, că instanţa de judecată nu şi-a pus scopul de a stabili mărimea pensiei de dizabilitate.

Relevă că intimata-reclamantă *****, nu a prezentat careva probe pertinente şi concludente că *****, are capacitate deplină fizică şi intelectuală de a munci, muncește, are loc de muncă sau lucrează în diferite locuri şi în perioade de timp diferite şi ca rezultat are şi alte venituri, înafara de pensia de dizabilitate, în sumă totală de 6000 lei pentru a fi posibilitate de a încasa pensia de întreţinere mai mare decât ¼ din pensia de dizabilitate.
Susține că motivarea instanţei de fond, că instanţa va dispune încasarea pensiei de întreţinere în cuantum de 1500 lei, având în vedere interesul superior al copilului de a avea un trai decent, este eronată pe motivul, că apelantul ***** a participat în cadrul şedinţei de judecată și toți participații la proces au văzut că el este invalid din cauza că o *****. Cu o așa dizabilitate să impui persoana care deține certificat de dizabilitate, în care este destul de clar indicat că capacitatea de muncă este păstrată cu 40 %, nu este uman, fiind deja el impus de a munci peste puterile lui, pe motivul precum că el este obligat să muncească în interesul superior al copilului de a avea un trai decent.
Relevă că pe motivul, că ambii părinți ai copilului minor sunt cu grad de dizabilitate, autoritatea tutelară a comunei ***** în perioada de 7 luni a anului 2023 le-a acordat ajutor social în sumă de 8900 lei, ce constituie câte 1221 lei în fiecare lună. De asemenea familia copilului minor în perioada rece a anului 2023 primește în fiecare lună câte 700 lei. Cele relatate, se confirmă prin certificatul nr.126 din 18 august 2023 eliberat de Primăria comunei ***** la solicitarea avocatului cu nr. 54 din 14 august 2023. Astfel, se constată că Autoritatea publică locală are grijă de interesul superior al copilului minor *****, născut la *****, pe motivul, că ambii părinți au grad de dizabilitate şi au posibilitate redusă de a munci fizic sau intelectual.
Punctează că potrivit practicii judiciare din Moldova, pensia de întreţinere de la părinții apți deplini de muncă se încasează în mărime de ½ din minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, pe când în prezenta cauză civilă instanţa de judecată a obligat un tată cu dizabilitate de 605, având doar 40% de capacitate de muncă (*****) să caute de lucru și să muncească pentru a face rost de bani de a achita pensia de întreţinere mai mare de ¼ din pensia lui de dizabilitate. Instanţa de judecată la stabilirea mărimii pensiei de întreţinere a copilului are obligația de a respecta prevederile art. 76 alin.(1) şi (2) Codul familiei şi anume a încasa pensia de întreţinere în mărime de ¼ din pensia de dizabilitate, care este stabilă şi o primește lunar şi doar în cazul confirmării, că apelantul/pârâtul cu gradul lui de dizabilitate accentuat are posibilitate reală de a lucra şi a câștiga bani suplimentar pe lângă pensie să încaseze pensia de întreţinere şi în mărime bănească fixă la determinarea căreia instanţa are obligația să țină cont de starea material şi familiară a părinților copilului, de alte circumstanțe importante. La stabilirea cuantumului pensiei de 1500 lei instanţa de fond a invocat

că a luat în calcul şi circumstanța că pârâtul are grad de dizabilitate, fapt care-i permite să execute doar anumite munci cu un efort fizic limitat. O așa motivare este eronată din motivul, că cu capacitatea de muncă păstrată de 40% poate fi folosită doar pentru sine şi anume pentru necesitățile proprii pentru a nu solicita îngrijire de la o altă persoană pentru el.
Consideră că este eronată şi motivarea că chiar dacă instanţa urmează să țină cont de indicatorii statistici, stabilirea pensiei alimentare în cuantum înjumătățit din minimul de existență ar fi în detrimentul interesului superior al copilului, instanţa de facto condamnându-l să trăiască în sărăcie, fapt care este unul inadmisibil, deoarece pe motivul, că ambii părinți ai copilului au grad de dizabilitate, autoritatea publică locală au luat la evidență familia părţilor şi acordă ajutor social bănesc mamei copilului pentru a avea posibilitate reală de a crește copilul pentru a nu trăi în sărăcie.
Potrivit informației statistice a Biroului Național de Statistică din Moldova pe anul 2023 minimul de existență a unui copil în vârstă de la 1 an la 6 ani este de 2279,60 lei. Copilul părţilor are vârsta de 5 ani. Respectiv minimul de existență în mărime de 2279,60 lei trebuie să fie împărțit între părinți în 2 părţi a câte ½ și ½. Potrivit calculelor ½ din minimul de existență este echivalent cu suma de 1140 lei. Apelantul ***** este de acord de a fi încasată în fiecare lună din pensia de dizabilitate ¼. Pentru acoperirea neajunsurilor materiale a familiei şi pentru a nu fi lăsat copilul la limita întreținerii, Autoritatea publică locală acordă ajutoare financiare, fapt confirmat prin certificatul nr. 126 din 18 august 2023, obținut după adoptarea hotărârii de încasare a pensiei de întreţinere din 9 august 2023.
Punctează că instanţa de fond prin încasarea pensiei de întreţinere în mărime bănească fixă a câte 1500 lei mai mare decât ½ din minimul de existență stabilit pentru un copil în vârstă de pînă la 6 ani de la un tată cu grad de dizabilitate accentuată, de facto l-a condamnat să caute oferte de muncă şi să muncească fizic peste puterile lui pentru a achita pensia de întreţinere a copilului mai mare decât ¼ din pensia lui de dizabilitate sau de ¼ din veniturile lui în caz de angajare în lucru în măsura posibilităților şi găsirii unui loc de muncă.
Referitor la pretenția privind partajarea averii comune în devălmășie, notează că apelantul-pârâtul *****, a explicat că credite de împrumut are şi el, fiind luate de el pe care el singur le achită. Din creditele primite de intimata/reclamanta *****, s-au procurat obiecte de uz casnic, care au rămas în casă la ea. Din creditele luate anume de ea a declarat că nu şi-a cumpărat haine pentru el.
Relevă că pe motivul, că din suma creditelor partajate de instanța de fond, au fost procurate mărfuri de uz casnic, care au rămas în casă la intimată de care se folosește doar ultima, apelantul ***** a fost împotrivă şi este împotrivă de a fi partajate creditele luate de ea în 2 părţi egale a câte ½ şi ½, deoarece ea intenționat face acest lucru, urmărind scopul de a se îmbogăți fără justă cauză din contul lui.

De asemenea ***** a prezentat contractele de credit şi certificate eliberate de OCN”CREDITS 2 ALL”, dar nu a prezentat proba principală și anume hotărârea judecătorească cu privire la încasarea sumelor indicate în contractele de credit și în certificatele, anexate la cererea de chemare în judecată cu mențiunea devenirii hotărârii irevocabile în confirmarea obligării intimate de a restitui creditele acordate. Hotărârea în speța dată a fost pronunțată la data de 9 august 2023, dar intimata *****, a fost obligată la restituirea creditului în sumă de 9317,80 lei, acordat în baza contractului de credit nr. 651970 din 21 octombrie 2021 încheiat între OCN”CREDITS 2 ALL” şi *****, prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași nr.2-1575/2023 din 14 septembrie 2023, cauza fiind examinată în absența ei.

Susține că confirmarea în obligarea restituirii sumei de 9309,67 lei de către intimata *****, creditorului OCN”CREDITS 2 ALL”, în baza contractului 652680 din 29 octombrie 2021 nu a fost atestată de intimată. De asemenea, nu a fost atestată confirmarea că la data adoptării hotărârii 9 august 2023 intimata a avut o așa datorie. Confirmare în obligarea restituirii sumei de 9300,53 lei de către intimata *****, creditorului OCN”CREDITS 2 ALL”, în baza contractului 652988 din 2 noiembrie 2021 nu a fost atestată de intimată. De asemenea nu a fost atestată confirmarea că la data adoptării hotărârii 9 august 2023 intimata a avut o așa datorie.

Din cele relatate supra potrivit art. 26 al.(3) Codul familiei, pot fi împărțite doar datoriile comune părţilor confirmate prin probe pertinente şi concludente în faptul, că la data adoptării au existat. Astfel, pe motivul, că intimata *****, nu a prezentat probe pertinente şi concludente în existența datoriilor solicitate pentru partajare în 2 părţi egale, respectiv se constată că cererea de chemare în judecată pe capătul de pretenție cu privire la partajarea datoriilor necesită a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicită admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere și partajării averii comune, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a încasa de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime de ¼ din veniturile pârâtului, care constau din pensia de dizabilitate și din alte venituri pe care le va obține în viitor, precum și respingerea ca neîntemeiate pretențiile privind partajarea averii comune în devălmășie.

11. În şedinţa judiciară, apelantul ***** și reprezentantul său, avocatul Tamara Boubatrîn, au solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimata ***** și reprezentantul său, avocat Daniela Hedea, în ședința instanței de apel, au solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, reiterând integral argumentele expuse în referință.

Intervenientul accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Strășeni, în ședința instanței de apel, fiind legal citată pe email, nu s-a prezentat, însă la data de 30 ianuarie 2024 prin intermediul poștei electronice, a depus o cerere privind examinarea cauzei în lipsă, menționând că susține poziția expusă în prima instanță.

Aprecierea instanţei de apel:

12. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
14. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
15. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
16. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
17. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
18. Din conținutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
19. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
20. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al

Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

21. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
22. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
23. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
24. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 12 mai 2023, reclamanta *****, s-a adresat instanţei de judecată cu o acțiune împotriva lui ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor comun, încasarea pensiei de întreținere și partajul averii comune în devălmășie.
25. Iar prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 9 august 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a desfăcut căsătoria încheiată între ***** şi ***** (*****) din 2 februarie 2018, înregistrată la *****, sub nr.02 la 2 februarie 2018. S-au scutit ambele părți: ***** și *****, de la plata taxei de stat pentru eliberarea certificatului de divorț. S-a determinat domiciliul copilului minor comun _____, născut la _____, cu mama – *****. S-a încasat de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime 1500 lei/lunar începând cu 12 mai 2023 și până la atingerea majoratului de către copil. S-a partajat averea comună în devălmășie și s-a încasat de la *****, în beneficiul *****, suma de 13964 lei, ce constituie ½ (o doime) din soldul creditelor contractate de ***** la 21

octombrie 2021, 29 octombrie 2021 și 2 noiembrie 2021. În rest, acțiunea s-a respins ca nefondată.

26. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 9 august 2023, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere și partajării averii comune, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a încasa de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime de ¼ din veniturile pârâtului, care constau din pensia de dizabilitate și din alte venituri pe care le va obține în viitor, precum și respingerea ca neîntemeiate pretențiile privind partajarea averii comune în devălmășie.
27. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond privind admiterea parțială a acțiunii este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
28. În corespundere cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
29. În baza prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
30. Conform prevederilor art. 18 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, legiuitorul prevede expres că, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
31. Prin titlul IV, din Codul familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.
32. Colegiul remarcă, că apelantul ***** ***<u>nu este de acord cu hotărârea atacată, în partea încasării pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei lunar și în</u>***

partea partajării averii comune în devălmășie, cu desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, apelantul fiind de acord.

33. ***Cu referire la capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,*** Colegiul remarcă, că instanța de fond în mod întemeiat a admis acest capăt de cerere parțial, dispunând încasarea de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime 1500 lei/lunar începând cu 12 mai 2023 și până la atingerea majoratului de către copil.
34. Astfel, potrivit prevederilor art. 74 Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.
35. Colegiul reține că conform art.75, alin.(1)-(3) Codul familiei, cu privire la cuantumul pensiei de întreţinere încasate pentru copilul minor, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanțe importante. În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
36. În conformitate cu prevederile art.76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

37. Colegiul notează că potrivit pct.4 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, prevede că, conform art.75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.
38. În cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.
39. În acest sens, nu va fi considerat că, la pronunțarea hotărârii, instanţa judecătorească a depășit limitele pretenţiilor înaintate de reclamant, deoarece pretenția înaintată de către reclamant ține de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, iar în conformitate cu art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
40. Totodată, în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

41. În baza prevederilor pct.5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art.76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.
42. Instanța de apel reține că, în speță, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în cuantum fix de 1500,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată din 12 mai 2023 și pînă la atingerea vârstei de majorat de către copil, care a fost dispusă spre încasare de prima instanță, este justificată şi nu urmează a fi modificată.
43. Colegiul remarcă, că instanţa de fond just a reținut că cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu art.76 alin. (1) Codul familiei, se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul de un trai decent al copilului.
44. Instanța de fapt ține cont și de aportul fiecăruia din părinți, **toate obligațiile zilnice** ce țin de educația, grija, protecția copilului, timpul necesar de acordat copilului zilnic ține de mama – intimată, cu atât mai mult că *****, născut la *****, este de vârstă fragedă.
45. Potrivit art.18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statuează că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
46. Conform clauzelor cu caracter de recomandare, expuse în Hotărârea Plenului CSJ nr.4 din 15 aprilie 2013 ”la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor se va lua în considerare, ca circumstanţă stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil şi nu informaţia despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau

informaţia cu privire la mărimea minimului de existenţă, deoarece pensia se încasează pentru întreţinerea copilului minor. Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, instanţele judecătoreşti vor ţine cont şi de dispoziţiile art.58 alin. (1) şi art.74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că „*părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat”.* Tot aceste dispoziţii se conţin şi în art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că „*ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia* ”.

47. Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ***ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.***
48. Potrivit art. 2 din Legea nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă, **minimul de existență este un indicator** ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății şi pentru susţinerea viabilității omului.
49. Astfel, reieșind din obligația ambilor părinți de a își întreține copilul minor, instanța de fond just a ajuns la concluzia de a încasa de la *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor comun: *****, născut la *****, în mărime 1500 lei/lunar începând cu 12 mai 2023 și până la atingerea majoratului de către copil.
50. Respingând apelul instanța de apel pune în evidență faptul că instanța de fond corect a argumentat și a reieșit concret din situația materială reală a părinților, iar apelantul *****, n-a prezentat alte probe întru combaterea poziției *****, că suma cerută este exagerată și tatăl nu are posibilitatea reală de a achita pensia alimentară în cuantumul stabilit, că nu are alte venituri suplimentare. Este o poziție declarativă, fără suport juridic.
51. De fapt , instanța de apel consideră că situația intimatei este mult mai complicată, deoarece de asemenea deține dezabilitate, dar necăutând la aceasta zilnic poartă grija copilului prin educație, acțiuni de menajerie, procurare de alimente , haine , care nu au o apreciere materială concretă, dar de care instanța de apel ține cont.

52. Atunci, diferența se recuperează prin încasarea pensiei alimentare în dependență și de aceste griji, la care se supune zilnic intimata *****.
53. ***Cu referire la capătul de cerere privind partajarea averii comune în devălmășie,*** Colegiul remarcă, că instanța de fond în mod întemeiat a admis acest capăt de cerere parțial, dispunând încasarea de la *****, în beneficiul *****, suma de 13964 lei, ce constituie ½ (o doime) din soldul creditelor contractate de ***** la 21 octombrie 2021, 29 octombrie 2021 și 2 noiembrie 2021.
54. Conform prevederilor art. 26 alin. (1) din Codul familiei, la împărțirea proprietății în devălmăşie a soţilor şi determinarea cotelor-părţi din aceasta, părţile soţilor sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, instanţa judecătorească este în drept să diferenţieze cotele-părţi în proprietatea în devălmăşie a soţilor, ţinînd cont de interesele unuia dintre soţi şi/sau de interesele copiilor minori. Iar potrivit alin. (3), la împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor, datoriile comune se împart între ei proporţional cotelor-părţi ce le-au fost repartizate.
55. Potrivit materialelor cauzei, se atestă că prin contractul de împrumut nr. 651970 din 21 octombrie 2021, ***** a luat cu împrumut de la OCN”CREDITS 2 ALL”, suma de 5000 lei (f.d.29-31), iar prin certificatul nr.02/02-2440 din 28 aprilie 2023 se atestă că soldul creditului constituie suma de 9317,80 lei (f.d.36).
56. Prin contractul de împrumut nr.652680 din 29 octombrie 2021, ***** a luat cu împrumut de la OCN”CREDITS 2 ALL”, suma de 5000 lei (f.d.11), iar prin certificatul nr.02/02-2440 din 28 aprilie 2023 se atestă faptul că soldul creditului constituie suma de 9309,67 lei (f.d.18).
57. Prin contractul de împrumut nr.652988 din 2 noiembrie 2021, ***** a luat cu împrumut de la OCN”CREDITS 2 ALL” suma de 5000 lei (f.d.21), iar prin certificatul nr.02/02-2440 din 28 aprilie 2023 se atestă faptul că soldul creditului constituie suma de 9300,53 lei (f.d.28).
58. Colegiul atestă că părțile recunosc faptul că au beneficiat de creditele menționate, însă apelantul-pârât susține că creditele au fost cheltuite pentru necesități casnice, iar toate lucrurile au rămas în casa *****, fapt care nu a fost demonstrat de către apelantul-pârât.
59. Astfel, în coroborare cu prevederile art. 26 al Codului familiei, Colegiul atestă că instanța de fond just a admis acest capăt de cerere, dispunând încasarea de la *****, în beneficiul *****, suma de 13964 lei, ce constituie ½ (o doime) din soldul creditelor contractate de ***** la 21 octombrie 2021, 29 octombrie 2021 și 2 noiembrie 2021, or, datoria pentru cele 3 credite de 27928 lei (9317,80 +9300,53 + 9309,67) urmează a fi partajată între ambii soți.

60. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor reprezentantului apelantului-pârât, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
61. În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către reprezentantul apelantului-pârât, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
62. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, reprezentantul apelantului-pârât, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis parțial acțiunea.
63. În plus, este important de remarcat faptul că reprezentantul apelantului-pârât, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
64. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul *****, reprezentat de avocatul Tamara Boubatrîn.

Se menține hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 9 august 2023.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila